

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Vår sak nr.: 2016-AR-02223

Deres ref.: 16/5096

Dato: 16.9.2016

HØRINGSSVAR – UTREDNING AV FREMTIDIGE MODELLER FOR OFFENTLIG FINANSIERING AV NRK

NTL støtter utvalgets skisserte forslag om en modell basert på et NRK-bidrag etter tysk modell. Alternativt støtter vi en NRK-avgift etter dansk modell.

Det er avgjørende at en ny finansieringsordning sikrer og opprettholder NRKs redaksjonelle uavhengighet. Samtidig må en ny finansieringsordning ha legitimitet i befolkningen ved at den oppfattes som rettferdig, er oversiktlig og er enkelt innrettet uten for mange unntak.

Det er også ønskelig at en ny ordning er teknologinøytral, slik at finansieringsordningen kan bestå over tid og sikre langsiktighet og forutsigbarhet for NRKs allmennkringkastingsoppdrag.

Nærmere om forslagene

NRK-bidrag - Tysk modell

I Tyskland kreves lisensen inn per husstand. Ordningen ble opprettet i 2013 for å få en teknologinøytral og fremtidsrettet finansiering. Husstandsmodellen som Tyskland benytter har likhetstrekk med hvordan dagens ordning i praksis fungerer. Videre vil modellen kunne gi en langt bedre sosial profil enn skatt dersom man velger å inkorporere unntak for avgrensede deler av befolkningen enten basert på de med svært lave inntekter eller de som har begrensede forutsetninger for å dra nytte av allmenkrinkingstilbudet grunnet alder eller helseforhold. En administrasjon av unntakene for å sikre en sosial profil vil trolig ikke medføre mye merarbeid da man bruke eksisterende data eller registre.

For det store flertallet av befolkningen vil et NRK-bidrag per husstand anses som rettferdig og legitimt da husstandene allerede i dag betaler lisens for apparater. Husstandslisensen er videre teknologinøytral. Dette innebærer at man får en forutsigbar finansiering av NRK som kan stå seg over tid.

Bedrifter som i dag betaler lisens, i enkelte tilfeller svært mye, vil også bli fritatt med denne modellen.

Denne ordningen vil sikre NRKs uavhengighet på lik linje med dagens kringkastingsavgift. Løsningen vil også legge til rette for en videreføring av merverdiavgiften som per dags dato beløper seg til omlag 550 millioner kroner. Videre vil det kreves få administrative ressurser for å opprettholde lisenstallet. Dagens lisensregister inneholder allerede de fleste husstander i landet.

Det vil være svært enkelt for NRKs lisensavdeling å konvertere til en husstandslisens. Oppfølging av saksbehandling og innkreving av misligholdte krav i dagens modell, kan håndteres parallelt med en innføring av et nytt NRK-Bidrag basert på en husstandsmodell.

NRK-avgift - dansk modell

Denne modellen er teknologinøytral og vil derfor gi forutsigbare inntekter til NRK, såfremt det ikke dukker opp en helt ny teknologi i fremtiden. Med en endring i forskriftene, slik at grunnlaget for betalingsplikten dekker alle apparater som er egnet for konsum av audiovisuelt tjenestetilbud av teknisk høy kvalitet, vil lisensavdelinga kunne gjøre jobben uten endringer i eksisterende innkrevingsrutiner.

Overgangen til denne modellen vil medføre små endringer i måten lisens innkreves på fra dagens ordning. Det er neppe sannsynlig at denne modellen vil medføre mer administrasjon da innkreving av bedriftslisenser bortfaller og ressursene knyttet til dette kan omdisponeres.

NRK-skatt - finsk modell

En skattemodell etter finsk mønster anser vi som uegnet. Modellen vil bryte med prinsippet om størst mulig grad av politisk uavhengighet, være administrativt byrdefullt og skape usikkerhet rundt det fremtidige finansieringsgrunnlaget. I Finland har man opplevd at YLEs inntekter som et resultat av manglende indeksregulering de siste årene, har tapt om lag 60 millioner årlig.

Fra et legitimitetsperspektiv vil denne ordningen slå uheldig ut. Personer med kun kapitalinntekt vil være fritatt fra å betale NRK-skatt. Ifølge NRKs profilundersøkelse støtter 74 % av de som betaler lisens kringkastingsavgiften, for befolkningen totalt gjelder dette 70 %. Det er grunn til å tro at en skatt vil ha mindre oppslutning i befolkningen. Fagorganiserte i finske YLE oppgir til NTL NRK at YLE-skatten er lite populær både blant finner flest og i YLE. NTL fraråder på det sterkeste at det innføres en finansieringsmodell etter finsk mønster.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Fredrik Oftebro
2. nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær